

УДК 327(7):355.271(519.3)

Скрипник М.,

магістр відділення міжнародних відносин
факультету міжнародних відносин, політології та соціології
ОНУ імені І. І. Мечникова

ПРОБЛЕМА ПІВНІЧНОКОРЕЙСЬКОЇ ЯДЕРНОЇ ПРОГРАМИ У ПОЛІТИЦІ США

Протягом багатьох років Сполучені Штати та міжнародне співтовариство намагалися домовитися про зупинення процесу розвитку ядерної програми та розробок ракетної зброї Північної Кореї. Ці зусилля були насичені періодами кризи та відсутністю конструктивного діалогу між лідерами обох країн, через це Північна Корея давно стала головною проблемою для глобального режиму ядерного нерозповсюдження. Метою дослідження є аналіз політики США щодо розв'язання проблеми ядерної програми Північної Кореї.

Сполучені Штати провели низку політичних заходів щодо вирішення проблем, пов'язаних із розповсюдженням зброї масового знищення Північної Кореї, включаючи військове співробітництво з союзниками США в регіоні, широкомасштабні санкції та механізми нерозповсюдження, такі як експортний контроль. Сполучені Штати також взяли участь у двох основних дипломатичних ініціативах, щоб Північна Корея відмовилася від своїх зусиль з питань ядерної зброї у відповідь на допомогу.

У 1994 р., коли Північна Корея заявила про намір вийти з Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), який вимагає від неядерних держав заборонити розробку та придбання ядерної зброї, Сполучені Штати та Північна Корея підписали Рамкову угоду, за якою Пхеньян зобов'язався заморозити власну програму незаконного вироблення плутонію для ядерної зброї в обмін на допомогу.

Після розпаду цієї угоди в 2002 р. Північна Корея стверджувала, що вона вийшла з ДНЯЗ у січні 2003 р. і розпочала експлуатацію ядерних установок.

Результатом дипломатичних зусиль стали переговори, ініційовані у серпні 2003 р., у яких взяли участь Китай, Японія, Північна Корея, Росія, Південна Корея та США. У період між періодами падіння та кризи ці переговори досягли прориву в 2005 році, коли Північна Корея зобов'язалася відмовитися від «усієї ядерної зброї та існуючих ядерних програм» та повернення до ДНЯЗ, та в 2007 р., коли сторони домовилися про реалізацію низки кроків до виконання угоди 2005 р.

Проте результати цих переговорів було анульовано у 2009 р. у зв'язку із запуском ракети Північної Кореї, який було засуджено на міжнародному рівні. З того часу Пхеньян заявив, що ніколи не повернеться до переговорів і більше не буде пов'язаний угодами. Інші п'ять країн стверджують, що вони залишаються прихильними переговорів і закликали Пхеньян знову взяти на себе зобов'язання щодо непорушення денуклеаризації в 2005 р.

У січні 2018 р. було вжито ще одне дипломатичне зусилля, коли північнокорейський лідер Кім Чен Ин оголосив «завершеним» ядерний арсенал країни і запропонував обговорити участь Північної Кореї в Олімпійських іграх в Сеулі. Делегація Північної Кореї на Олімпіаді включала сестру Кім Чен Ина, яка зустрілася з президентом Південної Кореї Мунем Джаї. Ця зустріч забезпечила діалог, включно із зустріччю Кім Чен Ина та Місяна Джая, яка відбулася 27 квітня, коли була підготовлена Декларація, що визнає мету — денуклеаризацію Корейського півострова.

Використання лідерами Північної Кореї факту розробки власної ядерної зброї, а також її тестування є геополітичним інструментом та важелем тиску на США при будь-яких дипломатичних перемовинах і при вирішенні питань міжнародного характеру, які стосуються Північної Кореї.